

Opće informacije

Ime i prezime	Stjepan Kušar
Znanstveno zvanje	Znanstveni savjetnik
Znanstveno-nastavno zvanje	Redovni profesor
Područje znanstvenog rada	Teologija i filozofija
Polje znanstvenog rada	Sustavna teologija i srednjovjekovna filozofija
Grana znanstvenog rada	Dogmatska teologija
Znanstveni interesi	Granična pitanja teologije i prirodnih znanosti; filozofija i sociologija religije
Matični broj znanstvenika	184 181; polje 113
Datum i mjesto rođenja	7. 12. 1950, Gor. Plemenščina, Pregrada
E-mail adresa	stjepan.kusar@unicath.hr

Znanstvena i nastavna djelatnost

Nastavna djelatnost

KBF - Zagreb	Katedra za filozofiju	Teodiceja, Kozmologija, Ontologija, Epistemologija, Povijest antike i srednjovjekovne filozofije, Granična pitanja religije i prirodnih znanosti
KBF - Zagreb	Katedra za dogmatsku teologiju	Otajstvo trojedinog Boga, O Utjelovljenoj Riječi (Kristologija), Marija u otajstvu Krista i Crkve (Mariologija), Dogmatska antropologija
KBF - Zagreb	Poslijediplomska nastava	Antropološki doseg glavnih Marijinih naslova, Nesretno stanje stvorenja u Augustinovu djelu De libero arbitrio, Čovjek u konfliktu između ideje slobode i konkretne stvarnosti, O problemu slobode i pokupaju teodiceje
Hrvatski studiji - Zagreb	Poslijediplomski studij	Problem zla u Augustina i Schellinga

Znanstvena djelatnost

Sudjelovanje na znanstvenim projektima	"Vjera i moral u Hrvatskoj" – voditelji prof dr. Marijan Valković i prof dr. Stjepan Baloban – 1998. "Europsko istraživanje vrijednosti (EVS 1999.)" – voditelj prof. dr. Josip Baloban – 1999.
Bibliografija	Autorske knjige: <i>Spoznaja Boga u filozofiji religije. B. Welte i božanski Bog, Hrvatsko filozofsko</i>

društvo, Zagreb 1996.

Otajstvo trojedinog Boga, KS, Zagreb 2001.

Filozofija o Bogu, KS, Zagreb 2001.

"Učitelju, gdje stanuješ?" Pokušaji kršćanskog razlikovanja, GK, Zagreb 1997.

Kad velim "Bog". Kršćanski govor o Bogu – izazov našem vremenu?, Teovizija, Zagreb 1997.

Vihor i oganj Duha. Iskustvo Duha Svetoga u Crkvi i pojedincu, Teovizija 1998. (2. izd. 2010.)

Od stranputice do uzdržljivosti. Putovi i stranputice spolnosti u životu Aurelija Augustina, Teovizija, Zagreb 1999. (2. izd. 2010.)

Srednjovjekovna filozofska misao, MH, Zagreb (u tisku).

Srednjovjekovna filozofija (Hrestomatija filozofije, sv. 2), Školska knjiga, Zagreb 1996. (Uvodna studija u svezak: "Filozofija u srednjem vijeku" te uvodne studije u tekstove A. Augustina, Anselma Canterburyškog, Alberta Velikog i Bonaventure).

Augustin: *O slobodi volje*, (lat. i hrv.), prijevod, uvodna studija, komentirajuće bilješke i pogovor ("Odakle teodiceja?") napisao S. Kušar, Demetra, Zagreb 1998.

Bonaventura: *Tria opuscula. Breviloquium, Itinerarium mentis in Deum, Reductio artium ad theologiam*, preveli M. Šikić i S. Kušar, predgovor, uvodnu studiju, komentirajuće bilješke i leksikon gavnih termina napisao S. Kušar, KS, Zagreb 2009.

Anselmo Canterburyški: *Zašto je Bog postao čovjekom – Cur Deus homo*, (lat. i hrv.), uvod i komentirajuće bilješke napisao S. Kušar, KS, Zagreb 2014.

Uredničke knjige:

Isus Krist Bogočovjek i Spasitelj, KS, Zagreb 1997.

Vjekoslav Bajsić: *Granična pitanja religije i znanosti. Studije i članci*, KS, Zagreb 1998.

Isti: *Filozofija i teologija u vremenu. Članci i rasprave*, KS, Zagreb 1999.

Isti: *Život i problemi crkvene zajednice. Članci, rasprave i materijali*, KS, Zagreb 2000.

Isti: *Dijalog, reagiranja, polemike*, KS, Zagreb 2003.

Claudio Moreschini: *Patristička filozofija*, preveo S. Antunović, priredio S. Kušar, KS, Zagreb 2007.

Josip Turčinović: *Misao vjere. Izabrani spisi 1*, KS, Zagreb 2010.

Isti: *Odjeci vjere. Izabrani spisi 2*, KS, Zagreb 2013.

Mt. Fumagalli – M. Parodi: *Povijest srednjovjekovne filozofije*, preveo i priredio S. Kušar, KS, Zagreb 2013.

Znanstveni radovi u časopisima:

Djelovanje Duha Svetoga izvan Crkve, *Bogoslovska smotra* 59 (1989.) 104-120.

O praksi naravne teologije u Bibliji, *Obnovljeni Život* 46 (1991.) 432-445.

Tragovi Transcendentnoga. Pitanje o smislu i problem transcendencije, *Obnovljeni Život* 49 (1994.) 305-319.473-490.

Kršćanski govor o Bogu – izazov našem vremenu, *Bogoslovska smotra* 67 (1997.) 191-208.

Djelomično prihvaćanje vjere – kršćanstvo po izboru, *Bogoslovska smotra* 67 (1997.) 49-68.

Vjera Crkve i pluralizam. Problem jedinstva i pluraliteta u vjeri, Crkvi i teologiji, *Crkva u svijetu* 32 (1997.) 49-68.

Problemi i izazovi u dijalogu vjere i znanosti, *Riječki teološki časopis* 6 (1998.) 75-96.

Neki aspekti religioznosti u Hrvatskoj, *Bogoslovska smotra* 68 (1998.) 513-564 (koautor: Gordan Črpić)

Neka obilježja situacije laika u našoj Crkvi, *Bogoslovska smotra* 68 (1998.) 565-588 (koautori: Gordan Črpić i Ivan Rimac)

Diktat faktičnoga i ustuk normativnoga, *Bogoslovska smotra* 69 (1999.) 285-294.

Neki aspekti viđenja svećenika u životu Crkve iz perspektive građana Hrvatske, *Bogoslovska smotra* 69 (1999.) 493-517 (koautori: Gordan Črpić i Nikola Kuzmičić).

Vjerovanje i religioznost, *Bogoslovska smotra* 70 (2000.) 233-256 (koautori: Gordan Črpić i Siniša Zrinščak)

Proročko-kritička dimenzija teološke misli, *Bogoslovska smotra* 70 (2000.) 725-744.

Poglavlja u knjigama:

Teologija i filozofija religije – suodnos i razgraničenja, *Filozofija i teologija. Zbornik radova*, ur. Damir Barbarić, Školska knjiga, Zagreb 1993., str. 10-20.

Čovjek patnik – slika Božja, *Synthesis theologica. Zbornik u čast p. Rudolfa Brajičića SJ prigodom 75. obljetnice života*, ur. Marijan Steiner SJ, FTI, Zagreb 1994., str. 156-172.

Biblijski bezumnik u Anzelmovu argumentu. Prilog izvornom razumijevanju Proslogiona, *Ljepota istine. Zbornik u čast p. Miljenka Belića SJ*, ur. Marijan Steiner SJ, FTI, Zagreb 1996., str. 81-101.

O odnosu religije i znanosti. Od antagonizma do dijaloga u perspektivi crkvenog učiteljstva, *Dijalog. Na putu do istine i vjere. Zbornik u čast Augustina Paolovića OP*, ur. Frano Prcela, Zagreb 1996., str. 91-108.

Bog osloboditelj i čovjek za druge, *Isusu Krist Bogočovjek i Spasitelj*, ur. Stjepan Kušar, KS, Zagreb 1997., str. 345-359.

Inkarnacija, tolerancija i djelovanje Crkve, *Liberalizam i katolicizam u Hrvatskoj*, sv. II., ur. Hans Georg Fleck, Zagreb 1999., str. 295-332.

Protiv defetizma i kritizerstva u hrvatskom društvu – teološki pogled, *Kršćanin u javnom životu*, ur. Stjepan Baloban, Zagreb 1999., str. 83-95.

Osnovne crte kršćanskog monoteizma, *Kršćanstvo i religije. Zbornik godišnjeg simpozija profesora teologije u Zagrebu 7-8 travnja 1999.*, ur. Nikola Hohnjec, KS, Zagreb 2000., str. 124-135.

Toma Akvinski i visoko teološko školstvo u srednjem vijeku, *Ljubav prema istini*.

Zbornik u čast Tome Vereša OP, Zagreb 2000., str. 283-295.

Dijalog vode osobe, a ne sustavi ni doktrine. Prilog Vjekoslava Bajsića razumijevanju dijaloga, *Dijalogom do mira. Zbornik radova u čast Željku Mardešiću, ur. Bože Vuleta, Split 2005., str. 48-59.*

O aktualnosti misli Tome Akvinskoga, *Zbornik u čast Franji Zenku u povodu 75. godišnjice života, ur. Erna Banić-Pajnić i mihaela Girardi-Karšulin, Institut za filozofiju, Zagreb 2006., str. 19-34.*

Filozof, religija i radikalno zlo. Marginalije uz Kantovu filozofiju religije, *Zbližavanja. Zbornik povodom šezdesete obletnice života Damira Barbarića, ur. Ozren Žunec i Petar Šegedin, MH, Zagreb 2012., str. 123-138.*

Odlučnost i briga. (Bitak i vrijeme §§ 39-44.54-66), *Bitak i vrijeme. Interpretacije. Zbornik radova, ur. Damir Barbarić, MH, Zagreb 2013., str. 111-126.*

Stručni radovi:

Religija: njezina integrativna snaga i njezine perspektive, *Obnovljeni Život* 43 (1988.), str. 8-24.

Važnost nedjelje u životu Crkve, u: I. Balukčić i dr., *Uloga svećenika u liturgiji, Sarajevo: VBS 1988., str. 55-68.*

Vazmeno otajstvo i kršćanska obitelj, *Obnovljeni Život* 44 (1989.), str. 510-525.

"Žena": exemplar et archetypum totius generis humani, *Bogoslovska smotra* 60 (1990.), str. 281-289.

Muško i žensko stvori ih (Post 1,27). Mali prilog teologijskoj antropologiji spolova, *Obnovljeni Život* 45 (1990.), str. 461-466.

Strukturelle Spannungselemente im priesterlichen Dienst und ihre Bewaeltigung, u: K. Hillenbrand und M. Kehl (Hrsg.), *Du führst mich hinaus ins Weite. Erfahrungen im Glauben - Zugänge zum priesterlichen Dienst, Würzburg: Echter 1990., str. 193-203.*

Križ u duhovnosti rada, *Vjesnik đakovačke i srijemske biskupije, 1990. br. 7-8, str. 123-128.134.*

Navjestitelj evanđelja. Neki elementi za njegov duhovni lik, u: *Homo amicus et imago Dei - Čovjek slika i prijatelj Božji. Zbornik u čast Ivana Goluba, ur. Ratko Perić, Rim 1991. str. 292-302.*

Promicanje razvitka u integralnom humanom smislu, *Bogoslovska smotra* 62 (1992.), str. 127-134.

Što određuje duhovni lik zaređenog službenika? Polarizacije, napetosti, orijentacije, *Crkva u svijetu* 28 (1993.), str. 319-331. 437-449.

Kako Bog djeluje na nas i u nama, u: *Obnovljeni Život* 49 (1994.) str. 79-82.

Molitveno čitanje Svetog pisma, u: *Bogoslovska smotra* 64 (1994.), br. 1-4, str. 96-104.

Zur Situation der katholischen Theologie in Kroatien, *Bulletin ET. Zeitschrift für Theologie in Europa*, 8 (1997.), br. 2, str. 149-162.

Javno mnijenje u Crkvi, u: S. Baloban (ur.), *Socijalni nauk Crkve u hrvatskom*

društvu, Zagreb 1998., str. 111-121.

Protiv defetizma i kritizerstva u hrvatskom društvu – teološki pogled, u: S. Baloban (ur.), *Kršćanin u javnom životu*, Zagreb 1999., str. 83-95.

Uz to brojni članci u Glasu Koncila i Kani...

Prijevodi

Guy BEDOUELLE, *Povijest Crkve*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2004.

Josef RATZINGER, *Vjera - istina - tolerancija*, prijevod s njemačkog, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2004.

Jacques GUILLET, *Krist u našem svijetu*, prijevod s francuskog, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2006.

Rosino GIBELLINI (ur.), *Teološke perspektive za XXI. stoljeće*, prijevod s talijanskog, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2006.

Mak DIZDAR, *Il dormiente di pietra*. Introduzione, traduzione dal bosniaco con testo originale a fronte, note dell'autore con aggiunte a cura di Stjepan Kušar e Alessandra Lukinovich, Edizioni ETS, Pisa 2007.

Johann B. METZ, *Memoria passionis. Provokativni spomen u pluralističkom društvu*, prijevod s njemačkog, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2009.

René REMOND (ur.), *Velika iznašašća kršćanstva*, prijevod s francuskog, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2011.

W. Beierwaltes, Refleksija i sjedinjenje. O Plotinovoj mistici (za Hrvatski radio, III. program); neznatno skraćeni tekst rasprave "Reflexion und Einung. Zur Mystik Plotins", objavljene u: W. Beierwaltes, H.U. von Balthasar, A.M. Haas, *Grundfragen der Mystik*, Einsiedeln 1974. str. 9-36 (1992.). - Emitirano i objavljeno u: *Treći program hrvatskog radija*, br. 40, 1993. str. 128-136.

H.U. von Balthasar, Pokušaj određivanja mjesta kršćanske mistike. O zajedničkim momentima i razlikama u strukturi kršćanske i izvankršćanske mistike (za Hrvatski radio, III. program); rasprava je objavljena u *gore*, br. 6., navedenom djelu pod naslovom: *Zur Ortsbestimmung der christlichen Mystik*, str. 35-71; prijevod obuhvaća str. 51-71 (1992.). - Emitirano i objavljeno u: *Treći program hrvatskog radija*, br. 40, 1993. str. 121-127.

8. Molitveni tekstovi i popratna bilješka: Ehnaton, Mali himan Atonu (bogu sunca) (prijevod s njemačkog); Kleant, Himan Zeusu (prijevod s njemačkog); Grgur Nazijanski, Himan Bogu (prijevod s grčkog); Elizabeta od Presvetog Trojstva, Molitva Presvetom Trojstvu (prijevod s francuskog); J. Rakower, (Psalam iz varšavskoga geta 1943.) (prijevod s njemačkog) - za Hrvatski radio, III. program, 1992. - Emitirano i objavljeno u: *Treći program Hrvatskog radija*, br. 40, 1993., str. 153-162.

Prijevodi članaka za reviju *Svesci-Communio* ...

Recenzije

Recenzija knjige: Branko Despot, *Filozofija kao sistem?*, HFD, Zagreb 1999., u:

Filozofska istraživanja, 20 (2000), sv. 2/3, str. 531-533.

Recenzija knjige: Michael Bordt, *Platons Theologie*, Verlag Karl Alber, München/Freiburg 2006., u: *Prolegomena*, 6 (2007), br. 2, str. 315-322 (njemački).

Recenzija knjige: Simon Harrison, *Augustin's Way into the Will. The Theological and Philosophical Significance of 'De Libero Arbitrio'*, Oxford University Press, Oxford 2006., u: *Rhizai. A Journal for Ancient Philosophy and Science*, 4 (2007), br. 2, str. 379-382 (njemački).

Detaljna bibliografija Vidi prethodni odsjek.

Domaći skupovi:

1. Redovito sam sudjelovao (od 1986.) u radovima Simpozija profesora teologije što ga organizira Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu svake godine u uskrsnom tjednu. Tri puta sam tom prilikom imao referate (1986. 1988. 1999.).
2. Memento futuri – spomeni se budućnosti. O potrebi političke inteligencije. - *Izlaganje na simpoziju o Ideji politike u Matici Hrvatskoj 2011.*
3. Pojam vjere u Kantovoj filozofiji religije. - *Izlaganje na filozofskom simpoziju »Živo filozofiranje« povodom 70. rođendana Branka Despota, 9.-10. XI. 2012, Matica Hrvatska, Zagreb.*

Sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima

Međunarodni skupovi:

1. Tri puta sam sudjelovao u radu "Sankt-Georgener Gespräche" u St. Georgenu kraj Klagenfurta (1987. 1988. 1989.).
2. Sudjelovao sam u radu kongresa Europskog društva za katoličku teologiju u Freisingu kraj Münchena u kolovozu 1995. godine.
3. 1996. i 1999. sudjelovao sam u radu Međunarodnog simpozija što ga je organizirao dislocirani studij teologije KBF u Splitu (imao izlaganje 1996.).
4. Sudjelovanje u radu kursa *Hermeneutik der Moderne II: Möglichkeiten der Kunst* na Inter-University Center of Postgraduate Studies u Dubrovniku od 26.-30. listopada 1998. u diskusijama i referatom „Die moderne bildende Kunst als Spiegel der neuzeitlichen Wende zum Subjekt“ (Course directors prof. dr. Damir Barbarić i prof. dr. Günter Figal).

Znanstvena usavršavanja Usavršavao se radeći svoj posao.

Nagrade i priznanja u području znanosti Eventualno nakon smrti..

Članstvo u znanstvenim udrugama Član Europskog društva za katoličku teologiju – Hrvatska sekcija.
Bio sam predsjednik sekcije do 2001.

Akademsko obrazovanje i radno iskustvo

Akademsko obrazovanje

Akademski stupanj	Dr. theol. (doktorat)
Godina stjecanja akademskog stupnja	1983.
Naslov rada	Dem göttlichen Gott entgegen denken. Der Weg von der metaphysischen zu einer nachmetaphysischen Sicht Gottes in der Religionsphilosophie Bernhard Weltes, (knjiga objavljena u Njemačkoj: Herder, Freiburg i.Br. 1985.)
Ustanova	Pontificia Universitas Gregoriana, Rim
Akademski stupanj	Mag. theol. (magisterij)
Godina stjecanja akademskog stupnja	1978.
Naslov rada	Die Sinnfrage des Menschen im Spielfeld von Endlichkeit und Unendlichkeit
Ustanova	Pontificia Universitas Gregoriana, Rim
Akademski stupanj	Dipl. theol. (diploma teološkog fakulteta)
Godina stjecanja akademskog stupnja	1976.
Ustanova	Pontificia Universitas Gregoriana, Rim
Akademski stupanj	1973.
Godina stjecanja akademskog stupnja	Dipl. phil. (diploma filozofskog fakulteta)
Ustanova	Pontificia Universitas Gregoriana, Rim

Radno iskustvo

Razdoblje (od-do)	Od 2001 do daljnjega (od 2013. 50%)
Ustanova zaposlenja	Kršćanska sadašnjost d.o.o.
Radno mjesto	Urednik-redaktor
Područje rada	Redakture tekstova, prevođenje i komentiranje teoloških tekstova, savjetovanje u teološkim pitanjima u vezi s publikacijama
Razdoblje (od-do)	1991. - 2001.
Ustanova zaposlenja	Katolički bogoslovni fakultet u Zagrebu
Radno mjesto	Viši asistent, Docent, Izvanredni profesor



Područje rada	Katedra za filozofiju; katedra za dogmatsku teologiju
Razdoblje (od-do)	1984. -1991.
Ustanova zaposlenja	Zagrebačka nadbiskupija
	Predavanja na institutima KBF-a i na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove
	Rad u Nadbiskupskom bogoslovnom sjemeništu kao odgojitelj (1986.-1992.)
	Rad na župama u Hrvatskom zagorju i u Zagrebu (1984.-1986.)

Stručna djelatnost

Od 1995. bio sam glavni urednik znanstvenog časopisa "Bogoslovska smotra", imenovan na 5 godina.

Od konca mjeseca studenoga 1999. bio sam također član Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu.

U ediciji "Religijski leksikon" koju je pripremio Leksikografski zavod "Miroslav Krleža" bio sam urednik struka Kršćanska filozofija i Ateizam; kao urednik napisao sam tridesetak članaka za taj leksikon.